

Kaj smo že doživeljali, kakšne besede smo morali slišati, k kakoršnim činom se nas je sililo, ne more nikdo popisati. Ali ostali smo neomahljivi. Velika skrb se nas polastuje, če dejstva tukaj okrog nas opazujemo, ker vemo, da se je mnogo začudilo. Radi tega so nas besede gospoda Orniga najbolj razveselile. Mi zvesti stražniki tukaj na jugu se mu moremo za njegove besedo le zahvaljevati in ga prositi, Njegovemu Veličanstvu, bodisi v besedi ali pisavi tudi nadalje klicati: Cesar Karl, bodi trd!

Ljubljanska „Resnica“ proti „Jugoslovanom“.

Ljubljanska „Resnica“ piše, da so „najnevarnejši sovražniki“ od vseh tistih „vodilnih elementov“ jugoslovanskega kluba. Ti niso otrešli veleizdaljskih dezerterjev od svojih sukenj, niso našli besedice graje zoper iste — pač pa so ti elementi dosegli, da jih hvali sovražno ententno časopisje, a oni to hvalo mirno prenašajo, ne najdejo odklonilne besedice! Nasprtno pa s svojim nastopanjem v državnem zboru kakor na raznih shodih in teatralnih prireditvah — dosledno dajejo narodnim sovražnikom orožje v roko. Nadalje poziva vse poštene elemente v boj zoper to početje, zlasti patriotično časopisje.

Kaj poreče k temu širša javnost? Kar smo že dolgo pribili in vedno naglašamo, to piše sedaj tudi „Resnica“ slovensko-narodni list, ki izhaja v Ljubljani. Kaj poreče k temu jugoslovansko krdele izdajalcev in podrepnikov dezerterjev ter ubežnikov k sovražnikom? Kaj poreče k temu „obergeneral“ vseh teh „vodilnih elementov“, da se njegovo postopanje že studi Kranjem in da ga mora „katoliški“ list, njega „duhovnika“ opominjati, naj ne zapusti stališče domovini zvezstega branika, naj se otrese „dezerterjev“ in naj si zapove hvalo krutega nam sovražnika entete? V obraz ga imenuje sovražnika!

Ne oblige ga rudečica sramote, da se njegovo početje in teatralično, za pust še nedopustno postopanje studi ljudem, ki so bili doslej še na njegovi strani?

Če mi kaj takega, kakor „Resnica“ pišemo smo v očeh jugoslovenskih kričačev farižej in Bog v kaj še vse. In zdaj ko katoliško-slovenski list proti Korošcu nastopa?

Brenčičeva izobraženost.

Ker ne ve, na kakoršen način bi pridobil naš Mih a kar največ pristašev za jugoslovansko prismojenost, zaletava se zdaj tu zdaj tam brez vsakega uspeha bodisi v ptujski okrajni odbor, bodisi se peče z državnimi revkivizijami, češ, da se pri taistih, ki glasujejo za Jugoslavijo ne bode več rekviriralo in več takšnih norčij ter da so taisti tudi vinske davščine prosti, čeravno smo imeli pred kratkim slučaj, da je eden njegovih pristašev moral plačati namesto 30,50 kron vinskoga davka in to potom sodniškega rubeža, ker prostovoljno ni hotel plačati, razpolagajoč na širno Brenčičeve juridične moći in znanosti. Mih a, filozof si že, tisto vemo, da si pa tudi jurist, tega do sedaj še nismo znali. Kje pa si vendar napravil twojo juridično „prifungo“? Gotovo na spuhelski univerzi. Če se bodes tako naprej izobraževal, postal bodes v „jugoslovanski“ državi že kaka velika zver. Konjskih repov tam gotovo ne bodes vihal kakor tukaj pri „pšelarjih“, tam bodes kurier Korošca in bodes jahal namesto na konju, ki je za take vrste modrinjakov preveč intelligentna žival, — na kozlu. Mih a, če bi tvojim pristašem, ki te po štajerskem povedano, že vsi za norca imajo in nam ne pripravljal tako veselih uric, — kajti ko zineš, počimo radi twoje bistroumnosti od smeha, bi ti svetovali, pusti raje twoje poslanstvo, obesi twoj „übercijer“ na klin in vrzi twoj „noticbühel“ v kot; zakaj bi cepil oslovo dlako, saj vidiš da ne gre; podaj se raje domu gnoja razkapat, kajti le tam najdeš twoje filozofične in juridične znanosti.

Konec češko-slovaške brigade v Rusiji.

Kijew, 5. junija. Pri Ufa so bile češko-slovaške čete razrožene, pri Si-

rany so bile sovjetske čete ojačene. Njih vodja je ljudski komesar Podwojsky. Boj še traja naprej. Ruska mirovna delegacija dobila je poročilo o končnem podjavljenju Čehoslovakov. Večina njih oficirjev je zaprtih. — To je torej konec panslavizma avstrijskih veleizdajalcev v Rusiji. Na takoršen način so avstrijski častniki in od njih zapeljni vojaki slovanske narodnosti držali svojo prisego napram cesarju in domovini. Najprej so jo izdali, potem so se v sovražni ruski državi zbirali za boj proti lastni domovini, proti lastni grudi, da bi uresničili svoje panslavistične ideje razkosanja naše slavne monarhije. Sramota za ves slovanski narod, ki je vzgojeval take nesramne prisegom, katerih čin se je celo ruskim državljanom studil, ki so se podali v boj proti njim, jih porazili in zagreblji njih panslavistične ideje v gnuju sramote.

Angleški panslavizem.

Ruski panslavizem je razrušen. Na njegovo mesto je stopil angleški panslavizem. Angleški listi so polni hujskarj proti naši monarhiji in propaganda lorda Nordcliffe deluje z vso močjo, da nesrečne češke izdajalce in dezerterje, ki žive svoje podložljjenje, odtujeni od domovine in svojih družin brez smotra bodočnosti, še bolj oslepi. Kaj bode iz njih, iz mladih ljudij, ki so zaselepjeni nastopili pot sramote in izdajstva? Za časa vojne polastila se jih je ničemurnost in po končani vojni porivalo se jih bode kot nadležne tuje na vse strani sveta, in noben Anglež, Francoz ali Italijan jim ne bodo podal niti roke, kajti mržnja in stud do veleizdajalca bode nepopisna, in celo njih voditelji se jih bodo sramovali. Angleška je sedaj polna sovraštva proti monarhiji in podpira vse načrte, da bi jo zamogla razdrobiti. Ali težko razočaran bodojo nekdaj Čehi in Jugoslovani, ki misijo, da je to za nje najugodnejši trenutek. Pri mirovnih pogajanjih se za nje ne bode tudi nikdo brigal, ker bodo imeli Angleži, Francozi in Italijani dovolj poslov, da skrbe in branijo le svoj lastni interes. Čehi so malomarni in od Jugoslovov se zahteva, naj kakor pred izbruhom vojne nadaljujejo vzbujati nemire in razširjati sovraštva, med narodi in tako monarhijo gospodarsko slabiti in položiti pri prihodnji vojni kresilni kamen zopet v roke Angležev. Pravega interesa za Jugoslovane in Čehe pa ima Anglija le tako malo, da če bi se ji nudila priložnost, da bi zadobila za od lorda Nordcliffe peljano agitacijo drugod boljšo ceno, bi se niti trenutek ne obotavljal svoj panslavizem največ ponujajočemu prodati.

Izpred sodišča.

Uboj rekvizicijskega uradnika Wiederwohl-a v Forminu.

9. junija vršila se je porotna obrava pred mariborsko porotno sodnijo proti Alojziju Muršecu, posestnici, Mariji Žuran, dekli, Andražu Zamudu, posestniku, Apoloniju Horvat, posestniško hčerjo, ter Antoniju Mikec, pos. hčerjo, vsi iz Formina pri Ptaju. Obtoženi so bili, da so se 5. januarja t. l. dogovorno uprli oblasti — zločin po § 68 k. z. — in da so isti dan ubili davčnega asistenta in rekvizicijskega uradnika Wiederwohl-a.

Dogodek vršil se je tako le: Dne 5. januarja so bile vse obtoženke zbrane pri Alojziju Muršecu ter govorile in se pritoževale o rekvizicijah. Kakor tri obtožnice, je Alojzija Muršec ob tej priliki rekla: „Tega hudiča (namreč Wiederwohla) je treba ubiti.“ Ko se je komisija približala vasi, je Muršec zakli-

cal: „Zdaj pridejo.“ Ženske so zagrabile vsaka svoje orodje in letele komisiji nasproti. Muršec Alojzija je imela sekiro, Žuran Marija gnojne vile, Mikec Antonija lopato in Horvat Apolonija sekiro. Vsem naprej je tekel v žensko preoblečen vojaški begunc Ludvik Muršec, sorodnik Alojzija Muršeca, ki je Wiederwohla udaril z batom po glavi, da se je zgrudil takoj na tla. Glasom obtožnice je Zamuda iztrgal Muršecu bat iz roke in udaril z njim že na tleh ležečega Wiederwohla, Žuran Marija ga je udarila z gnojnimi vilami, istotako Mikec Antonija z leseno snežno lopato.

Pri obravnavi so obtoženi deloma priznali, deloma pa tajili, posebno Muršec kot glavna krivka tajila je vsako hujskanje drugih.

Ludvik Muršec je vojak in se bo moral zagovarjati pred vojaškim sodiščem.

Sodni dvor stavljal je porotnikom z ozirom na vsakega obtožence dve glavni in dve stranski vprašanji, prvi dve glaseči se na upor in uboj, stranski na stekanje in težko telesno poškodbo s smrtnim izidom.

Po govoru državnega pravdnika in zagonovnikov podali so se porotniki na posvetovanje. Glede Alojzije Muršec pritrtili so vprašanje glede stekanja in težke telesne poškodbe s smrtnim izidom, glede drugih pa le vprašanje glede stekanja.

Obsdoba: Na podlagi izreka porotnikov obsojena je bila Alojzija Muršec v dve in polletno ječo, ostali pa vsak na štirimesečno ječo.

Obsojen na smrt na vešala.

Pred mariborskim porotniškim sodiščem se je vršila dne 3. in 4. t. m. kazenska razprava proti 65-letnemu posestniku Antonu Topolniku, ki je bil obdolžen zavratnega umora svoje žene Frančiške in poskušenega sovražnega umora svoje pastorke, hčere svoje žene iz prejšnjega zakona, Školastike Elbl. Topolnik je že stal pred sodnijo meseca marca, a je bila razprava takrat odložena, ker je prišlo do spora med braniteljem in sodnim dvorom. Topolnik imel je v bližini Radgome gostilno in posestvo, a je živel s svojo ženo v večnem prepiru. Nekega jutra našli so Topolnik Frančiško okrvavljen in mrtvo, Školastiko pa nezavestno. Ko se je zavedla, je povedala, da se je zbudila okoli polnoči ter videla, kako je tolkel očin s sekiro po glavi njene matere. Ker se je zbudila, udaril je tudi njo večkrat s sekiro po glavi. Porotniki potrdili so vprašanje glede umora in sodišče je Topolnika obsojilo na smrt na vešala.

Tedenski pregled.

Vinogradi v Ormoško-Ljutomerškem okraju kažejo letos nenavadno lep, rodoviten nasad. Dal Bog toplo lepe vreme, drugače se spremeni svetovnoznani Ormožan in Ljutomerčan v „kislega“ prijatelja.

Osobje za mlatilnice bo tudi letos, kakor lani generalno oproščeno za čas mlatve, vojaške službe. Glede drugih prošenj ob času žetve se je obljudilo od domobranskega ministerstva največje vpoštovanje.

Koroške vesti.

Kako se ravna z živili. Na nekem shodu v Villachu so dognali, da je preteklo zimo stal na villachškem kolodvoru skozi 22 dni 36 vagonov krompirja v najhujšem mrazu. Toliko časa torej niso mogli dognati, da spada v tamošnjo vojaško oskrbovališče! In potem tožijo, da primanjkuje krompirja in seve tudi — vagonov.

Kaznovano bratoljubje. V Šmarju v Lajbuski dolini je pomagalo nekaj kmetov svojemu sosedu, ki mu je bil pogorel škedenj z vso žetvijo in ki je dobil od okrajnega glavarstva dovoljenje za zbirko, z žitom. Zdaj zahteva okrajno glavarstvo, da morajo zahtevati podarjeno žito nazaj ali pa plačati kazni do 500 K. Drug je bil kaznovan s 100 K, ker je dal sosedu nekaj sena, da mu še poleg tega živina ni poginila. — Mnogo konj

je konjederec že zakopal uradnega šimelja pa žal se ne.

Razno.

Cesar in 8. vojno posojilo. K.-B. Dunaj, 5. junija. Cesar sprejel je danes finančnega ministra barona Wimmerja, ki mu je poročal o pogojih 8. avstrijskega vojnega posojila. S toplim priznanjem se je monarh spomnil kreditnih zavodov, časopisa in številnih oseb, ki delujejo za vojno posojilo. „Upam“, je pripomnil cesar, „da mi boste julija spet poročali o sijajnem uspehu. Če bode vsak storil svojo dolžnost, je uspeh zagotovljen. Čim močneje se bomo izkazali, tem bližji bode mir.“ Končno je cesar sporočil finančnemu ministru, da je podpisal 12 milijonov kron 8. avstrijskega vojnega posojila.

Oprostitev preskrbljevalcev krme. Domačinsko ministerstvo je odredilo, da se letos preskrbljevalci krme, to so: nepogrešljivi komisari, stiskalci in strojniki do 31. avgusta oprsté črnovojniške službe. Prošnje je vlagati potom svoje občine in politične oblasti na c. in kr. vojaško poveljstvo.

Podpora za preživljjanje. Nekatere družine dobivajo od vpoklicanega očeta po 12 kron podpore na dan, pa še vedno nadlegujejo komisije s prošnjami, za zvišanje podpore in županstva jim prošnje podpirajo. To je pač prazno delo in prazni stroški. Če tudi bi jim šlo glede na število družinskih članov po 14 K in še več na dan, ne dobi se nad 12 K za vse skupaj.

Potovanja vleizdajalca Masaryka. Podli in nesramni vleizdajalski potepuh češki Masaryk se napoti sedaj iz Amerike na Angleško, Francosko in Italijo, kjer bude hujškal proti svoji domovini in naši zvesti zaveznici Nemčiji in deloval v sovražnih državah za nadaljevanje vojne. Sram ga bodi! Usoda pravičnosti bode tudi tega ustudnega ločova prej ali slej dohitela.

Rekvizicija živil.

V seji zgornjeradgonskega okrajnega zastopa se je skenilo 4. maja 1918 soglasno in sporazumno s povabiljenimi občinskimi predstojniki okraja sledče:

Zgornjeradgonski okrajni zastop ugovarja proti sedajnemu načinu, rekviriranju živil.

Svetovna vojska je kriva, da je naša dežela odvisna od lastnih pridelkov.

Mogoče je le dvoje: prestati ali zdržati.

Prestati, da delimo zaloge tako dolgo, dokler od glada ne pomrjemo;

zdržati, da se prilagodi poraba pridelovanju in dovozu ter se pospešuje proizvajanje z vso silo in skrbjo.

Namesto, da bi gospodarski obrat vsestransko podpirala in oživljala, izdajala je le gospodsko nikomur znano število odredb in nasvetov, ki nimajo nikakršne podlage. Težkoče in zapreke so le naraščale. Kar kmet v teku širih letnih časov skribi in stori, tega pri zeleni mizi še dolgo ne bodo razumeli, zato so imeli blodon misel, da so dali specjalistom poedinim kmetijskim strok predpisati ukrepe za pridelovanje, ki bi bili i v mirovnih časih težko izvedljivi.

Pridelovanje se more le na ta način pospeševati, da se pri kmetu oživila veselje do dela in se njegov delokrog kolikor najmanj mogoče moti s prisilnimi sredstvi.

S sedanjim rekviriranjem se jemljejo pridelki brez pomisleka, da je treba za drugo leto zopet novih pridelkov. Prvo in še drugo vojno leto je kmet brez oblastvene varstva tako gospodaril, da je pridel precej vseh živil. A zdaj se pogrezamo od leta do leta v večjih bedah.

Zaraditega predlagamo:

Oddaja zrnja:

Zrnje naj rekvirira občina. V to svrhu naj iz treh priseženih veščakov obstoječa občinska komisija množino zrnja za oddajo določi in porazdeli.

Izvršba pripade poliščni oblasti.

Navzoči občinski predstojniki izjavljajo, da bi se pridajoča množina zrnja lahko dobila, ker občinski izvedenci natanko vedo, koliko je vsaki posestnik pridelal.

Pobira se naj pšenica, rž, oves, ſižol in krompir. Drugi poljedelski pridelki (koruza, ajda, proso, i. t. d.) se naj pustijo posestniku za vzdrževanje njegovega gospodarstva. (Obnoviti se mora že popolnoma propadla reja svinj, telet in perutnine).

Za oddajo določeno žito ostane lahko shranjeno pri odgovornemu posestniku, s čimer se najboljše spridenu žita v okom pride.

Preskrba našega ljudstva bi bila mnogo boljša, ako se ne bi bile spredile ogromne množine naših živil v nabirališčih vsled lahkomselnosti, nerazuma in zločinstva.

Mletje v mlinih proti plači in domačih mlinih mora biti zopet prosto.

Poraba bo raditega varčneja, ker ne bomo prisiljeni, da bi rabili enkrat samo pšenično moko in potem zopet zgolj ječmenovo ali koruzno moko.

Preputitev semenskega zrnja v lastnem gospodarstvu naj ščiti tudi kmeta oderušta od strani posredovalnice za semenje, kjer mora kmet pogosto svoje lastno zrnje za dvojen denar zopet kupiti.

Z tem kupčarjenjem semenskega žita opeharja centrala kmeta.

Prelagani način rekviriranja je ceneji in tako se tudi odresemo židovskih in drugih dobičarskih podjetnikov.

S širiljenimi skušnjami pri oddaji žita pač ne bo težko predpisati vsaki občini prispevka, ki se po občinski komisiji lahko poizve in morda v ugodnih slučajih celo preseže, ako ne bo toča ali drugih uim. Sveda je bilo v prvih letih še starih zalog. Merodajna sta torej zadnji dve leti: 1916 in 1917. Tudi se naj plačujejo za zrnje cene kakor na Ogrskem. Cene za blago se pa naj ne predpisuje samo kmetu, tudi kmet naj dobi blago, ki ga potrebuje, po primerni ceni.

Oddaja krompirja:

Tudi ta posej naj izvršuje občinska komisija. Pri tem se pa naj ozira na krmiljenje svinj. Opozarja se, da je seeaj svinjerija skoraj popolnoma uničena. Med vsemi živalmi je svinja najboljša za dobavo mesa in masti. Vsled tega se plačuje sedaj 4 do 5 tednov staro prase že po 100 kron, katero je stale pred dvema letoma samo 10 kron.

Zaseženi krompir se naj pobira zgodaj pred mrzom ali pozno po zimi in se naj tudi v nabirališčih pravilno shrani. Krompirja, ki se je pokvaril v centralnih shranilnicah in pri prevažanju, je na tisoče vagonov. Ta malomarnost se dotika vleizdajstva.

Vsled pohepnosti, zavisti, neumnosti in strahu so se skazile znatne množine živil.

Oddaja krme:

Seno in slama se naj pobira samo za vojaško potrebo in le v izmeri resnične potrebe. Zasebne potrebe se naj preskrbujejo s prostimi tržtvom. Da se lažje pošilja seno in slama v kraje, kjer se rabi, postavi se naj po deželi primerno število senskih stiskalnih in potrebnim moštvm.

Rekviriraj naj neposredno vojaško oskrbištvo brez posredovalnih trgovcev, ki kmeta oplahtarijo, in brez dragih komisij.

Oddaja živine:

Število živine se je že celo skrčilo. Predlogi prije do skoraj prepozno. Začetkom vojne se je meso trajalo. Priporočamo živinodravnim organom, da priča našajo kolikor največ mogoče ostanku naše živine, ker je sicer preverat neizogib. Sedajno klanjanje mršave živine je neverjetna potrata živega materijala.

Vsled kaznivje surovosti pri prevažanju po železnični pogine za žeko in lakoto znatno število teh revnih živali, katerih tripla kar potoma iz vagonov pomečejo.

Reja živali za mleko in meso, mast in vpregi ter za proizvajanje gnoja je v tako tesni zvezi z vsem gospodarstvom, da lahko mirno rečemo: Brez primernega števila živine je kmetijstvo nemogoče. Gospodarstvo brez živine si vtoge predstavlja le kmetijski teoretič, kateremo pa verjame tudi le neveden birokrat.

Delavci:

Vojščivo je odtegnilo kmetskemu prebivalstvu najkrepkejše delavce.

Zenske, deca in starečki oskrbujejo, kakor pač mojro, gospodarstvo. Vlada naj še pusti kmetom vojne vjetnike in jim dodeli vojaških delavcev. Te delavce pa naj posestniki prehranjujejo. Zato se pa naj tudi od pridelkov nekaj več prepusti za te delavce.

Lokomotiva brez kuriva tudi ne more delovati.

Naraščaj:

Kmetsko prebivalstvo je temelj naroda, zdravilni vir, ki avtomatično prenavlja vsled nepristne kulture in pohabljeno meščanstvo in obrtno delavstvo.

V interesu države je torej ležeče, da ne pusti glavljati kmetijskega naraščaja, ki je vir njenih moči. Pod mogočnim vplivom solnca, zraka in dežja, izmučeno od napornega dela, ima kmetsko prebivalstvo upravičen glad, ki bi se moral pri rekvizicijah državi v prid upoštevati.

Večino najvstrajnejših in najboljših sil dobi vojščivo iz kmetskega prebivalstva.

Da se kmetijstvo reši propada in ljudstvo za lastoto ne pomirje, čuti se gornjeradgonski okrajni zastop zavetnik, da zahteva najizjednejše pospeševanje kmetijskega pridelovanja in razumno razdelitev pridelkov.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 12. junija. Uradno se danes razglaša:

Na gorski in Piavini-fronti trajajoči artiljerijski boji. V odsek Stilferjochha zapadno Asiaga in na

Monte Asolone so bili sovražni sunki zavrnjeni.

V Albaniji v prostoru Sinapremete severno-zapadno Korca trajajo boji z napadajočimi Francozi.

Šef generalštaba.

Čez 13.000 vjetih.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 12. junija (W.-B.) Iz vlikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armatna skupina prestolonaslednika Rupp prechta. Artillerijski boj menjajoče se sile. Infanterijska delavnost ostala je na poizvedovalne boje omejena. — Armatna skupina nemškega prestolonaslednika. V težkih bojih je armada generala v. Hutter včeraj pričakovan, za zopet zavzetje visočinskega bloka južno zapadno Noyon-a peljan veliki protinapad v več francoskih divizij izjavilova. Pod najtežjimi izgubami bil je sovražnik na svojej celej napadalnej fronti od Le Ployron do Autueil-a nazaj vržen. Njegovi v velikem številu v boj peljani oklopni vozovi ležijo sestreljeni na bojišču. Med Mery in Belo, kjer se je sovražni napad ob našem protisunku razpršil, trajali so luti boji do teme. — Zapadni breg Oise severno izlivava Mataze je bil od sovražnika izčiščen.

Število od armade pripeljanih vjetih se je na več kakor 13.000 povišalo. — Izguba visočin južno-zapadno od Noyon-a prisilila je sovražnika k izpraznjenju svojih pozicij v Carlepont-gozdu na vzhodnem bregu Oise. Za umikajočim sovražnikom smo sunili ostro čez Carlepont in Caisnes in smo dosegli, bojujoč se, črto severno od Bailly-Traçy-Le Val zapadno Mampcela. — Trdrovratno in ne boječ se števje, nadaljeval je sovražnik svoje brezuspešne napade severo-zapadno od Chateau-Thierry. Večkratni naskok se je krvavo zlomil.

Nj. Vel. ladja „Szent Istvan“ torpedirana.

K.-B. Dunaj, 12. junija. Od vojnega ministerstva, mornariški oddelek se javlja:

Nj. Vel. ladja „Szent Istvan“ bila je pri neki ponočni vožnji v Adriatični torpedirana in se je potopila.

Pogreša se linienschiffsljubnjanta Maxon-a de Rövid, vodja v strojnom oddelku Sarnizza (Ptujčan), pomorskega kadeta Anton-a Müller in kakih 80 oseb moštva. Pomorski aspirant Jos. von Serda je mrtev. Ostali del moštva se je rešilo.

* * *

„Szent Istvan“ je četrta avstro-ogrških veliko-bojnih ladij, ki so bile zgrajene v letih od 1911—1914; njene sestre „Vribus unitis“, „Tegetthoff“ in „Princ Eugen“ so se posvetile boju leta 1911 in 1912 „Szent Istvan“ 1914. Ladje imajo 20.000 ton vsebine, so 151 metrov dolge, 27-3 metrov široke in vozijo 8-2 metra globoko. Oborožene so z dvanaest 30,5 cm, dvanajst 15 cm, osemnajst 4,7 in dva 7 cm kanoni, tremi strojnimi puškami in eno torpedno cevjo.

Gospodarske stvari.

Letni in živinski sejmi na Štajerskem.

Sejni brez zvezdic so letni in kramarski sejni; sejni zaznamovani z zvezdico (*) so živinski sejni, sejni z dvema zvezdicama (**) pomenijo letne in živinske sejme.

Dne 15. junija: Mooskirchen**, okr. Voitsberg; Passail, okr. Weiz; Pöllau**; Limbus, okr. Maribor; Sv. Vid pri Ptiju**; Kostrivnica**, okr. Rogatec; Gnas**, okr. Feldbach; Veitsch, okr. Kindberg; Oplotnica, okr. Konjice; Mozirje, okr. Gornji grad; Arvož (za drobno živino); Brežice (živinski sejem).

Dne 17. junija: Liezen; Söchau, okr. Fürstenfeld.

Dne 18. junija: Ormož (živinski sejem).